

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. **GORENJEČ** stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Tudi na Kranjskem.

II.

Na nemški deški ljudski šoli je izmed 214 učencev le 87 učencev nemške narodnosti, to je 40 %. Število slovenskih učencev se manjša, nemških pa več. Leta 1901/2 je bilo Slovencev 59,3 %, Nemcev 37,3 %, leta 1902/3 Slovencev 55,6 %, Nemcev 38,4 %, leta 1903/4 Slovencev 52,3 %, Nemcev pa 40,6 %.

Za 87 učencev nemške narodnosti mora Ljubljana vzdrževati ljudsko šolo s petimi učitelji ter izdati na leto samo za najemščino šolskih prostorov več tisoč kron.

Nemška dekliska šola ima statističen pregled, ki nam pa kaže, da je v prvem razredu izmed 68 učenk celih 34 učenk (50 %) slovenske narodnosti, a kolikor višji razred, tembolj se krči število slovenske dece. V drugem razredu je le še 25 učenk (36 %), v tretjem 28 (50 %), v četrtem 34 (42 %), v petem 24 (37 %), v šestem 24 (39 %), v sedmem 11 (32 %) in v osmem 2 (10 %).

Ko smo si tako ogledali letošnje poročilo, postali smo silno radovedni in še dalje brskali. Žal, da nam niso na razpolago katalogi teh šol, ker iz teh bi lahko natančno spoznali, pod katerimi pogoji in v katerih odnošajih se je napravilo toliko «Nemcev» in «Nemk».

Glasom lanskega (1902/3) letnega poročila je bilo v prvem razredu mestne nemške dekliske šole 47 % Slovenk, letos, ko so bile te deklice v drugem razredu, jih je le še 36 %, deklic lanskega drugega razreda je bilo 53 % Slovenk, letos, ko so v tretjem razredu, jih je le 50 % in to gre dalje po vseh razredih tako, da je lanski sedmi razred imel še 18 % in letos, ko so bile te deklice v osmem razredu, jih je le 10 %, torej celih 8 % manj, dasi so vstopile le tri nove učenke, med temi ena iz Kamnika, druga iz Tržiča in tretja iz Češkega. Izstopilo pa je iz istega 5 Nemk in ena sama Slovenka.

Na nemški dekliski šoli je bilo leta 1901/2 42,3 %, leta 1902/3 42,4 % in letos samo 40,9 % Slovenk, dočim se je število Nemk visalo, ker jih je bilo leta 1901/2 54 %, 1902/3 55 % in leta 1903/4 56 %.

Za 246 nemških učenk mora Ljubljana vzdrževati nemško deklisko ljudsko šolo s devetimi definitivnimi in devetimi provizoričnimi učnimi močmi.

Ako torej seštejemo vse otroke z nemškim materinim jezikom, znaša njih število 333 in število izkazane učnega osebja pa 24, torej **na vsakih 14 nemških otrok ena učna moč**. Za slovenske otroke je pa vse dobro, četudi jih imajo nekateri učitelji nad 100; in takih šol ni malo na Kranjskem. Potem se pa pojavi še kak domišljav človek ter vpije po vseh gostilnah: «Kranjsko šolstvo je za 30 let zaostalo.»

Merodajni krogi naj za slovenske šole na Kranjskem tako skrbe kakor za nemške, potem bodo cenili slovenske učitelje tako, kakor jih po drugih kronovinah, kamor so odšli nekateri njihovi srečni tovariši. Na to obrnite svoje pozornost, ne pa na seciranje mačke i. t. d.

Jako karakteristično je tudi pregledati imena teh Nemcev. Na deški šoli imamo Aleša, Bizjaka, Detelo, Kodelo, Držaja, Florijančiča, Černivca, Gabra, Meseca, Vošpernika; na dekliski pa: Čuk, Česnovar, Jarc, Kovšca, Piskar, Kus, Mencej, Grebenc, Oblak, Ogrizek, Vrtnik, Cesar, Kosmač, Novak, Strniša i. t. d. Samo pristna (!) nemška imena. Ako še pripomnimo, da so ti pristni Nemci večinoma otroci slug pri deželni vladi in železničarjev, potem je jasno, da je bila res vnebovpijoča krivica, da se je Ljubljana upirala ustanoviti nemško ljudsko šolo. Kdor se hoče še bolj natančno informirati, naj si nabavi «Poročilo o mestnih ljudskih šolah v Ljubljani za leto 1903/4».

Iz tega razvidimo, kako sistematično se zatira v naši državi slovanski živelj, ker se meri z dvojno mero. A to se ne godi samo na Dunaju, Štajarskem, Koroškem in Primorskem, ampak **tudi na Kranjskem.**

Kava.

Dalje.

Slovenci smo majhen narod in smo zraven tega v svojo največjo nesrečo še vedno tako nezavedni, da navadno najbolj cenimo in najraje kupujemo ono, ki k nam prihaja s tujega. Tudi uživanje strupene tuje kave se je pri nas, kakor je to že spredaj omenjeno, hitro tako ukoreninilo in udomačilo, da sploh ni več misliti, da bi se uporaba kave med našim ljudstvom še kdaj opustila, temveč se bo sčasoma le še bolj razširila in utrdila v vseh naših krajih. K temu pa kavo razun njenega pri-

jetnega okusa in duha še posebno priporoča njena lahka, hitra in priročna priprava. Večkrat se sliši kako gospodinjstvo, ki reče: «Najraje imam kavo tudi za večerjo, ker je tako hitro napravljena.»

Vendar pa ni vzroka in potrebe, da bi se uživanje kave opuščalo zaradi navedenih škodljivih kavinih lastnosti, ampak ga še lahko s pridom razširujemo in pospešujemo, toda to le na ta način, da povsod priporočamo in uvažujemo dobre, zdrave, okusne in redilne kavine nadomestke in primesi, ki jih dobimo v raznih žitnih in sladnih kavah. Ta kavina nadomestila pa so za nas tudi vsled tega velike vrednosti, ker si jih lahko pripravimo doma iz domačega žita in nam ni treba zanje pošiljati denarja v tuje kraje!

Ze stara je navada pri nas in drugod, da si nekatere ženske na kmetih žgo in pražijo ječmen, rž, želod in drugo ter to mešajo med pravo (bobovo ali zrnato) kavo. To je jako pametno in koristno iz dveh razlogov. Prvič je taka doma napravljena kavina primes mnogo cenejša kakor kava, drugič pa je kava za toliko, kolikor se je njej pridejalo domače primesi iz žita, manj strupena in za toliko manj škodljiva zdravju.

Dobra žitna kava in druga dobra primes k bobovi kavi pa se ne more napraviti brez posebnih priprav, orodja, posod in truda. Žito, ki si ga kmetke ženske pražijo za primes k bobovi kavi, je navadno obzrgano le po vrhu, znotraj pa ostane surovo in ga toliko za kavo ostane brez haska. Ako pa se žito žge in peče tako dolgo, da postane črno in prežgano tudi v sredi, tedaj pa je na vnanjih straneh preveč sezrgano in je ta del žitnega zrnja neporaben.

Vsled tega so podjetni ljudje v nekaterih tujih krajih ustanovili velike tovarne za praženje žitne kave z vsemi za to delo potrebnimi bogatimi pripravami. Izmed teh tovaren je pri nas postala v zadnjih letih posebno dobro znana Kathreiner-Kneippova tovarna, ki izdeluje takozvano sladno kavo iz ječmenovega zrnja po navodilu slovečega nemškega zdravnika, župnika Kneippa.

Kathreinerjeva tovarna razpečava svoj izdelek v manjših in večjih papirnatih zavitkih s podobo župnika Kneippa, pod naslovom: «Kathreiner-Kneippova sladna kava» in je v kratkem času svojega obstanka s tem svojim res izborno prirejenim blagom dosegla tako velikanske uspehe, kakor dozdaj le malokatera druga tovarna na svetu. Povsod v mestih in na deželi se sedaj že pije Kathreiner-Kneippova sladna kava kot primes k bobovi kavi ali pa tudi brez bobove kave z mlekom in

drugo primesjo. Zato se dandanes že tudi v vsaki prodajalnici v gorskih krajih dobe znani belo-modri zavitki s Kneippovo podobo.

Kathreinerjeva tovarna si je v malo letih zaslužila milijone, med katerimi je mnogo tisočakov tudi našega slovenskega in drugega slovanskega denarja. Za svojo reklamo ta tovarna razpošilja okrog svojim odjemalcem leto za letom krasne in ukusne slike, v velikih in malih oblikah in tudi v naših krajih po prodajalnah, gostilnah, na vogalih hiš in med oznanili v časnikih in knjigah kar mrgoli Kathreinerjevih reklamnih slik s priporočilnimi in pohvalnimi napisi. Tovarna izda vsako leto tisoče in tisoče kron za ta reklamna sredstva. Ali vendar se še najbolj priporoča Kathreinerjeva sladna kava sama, ker je res dobro, ceno in zdravo blago!

Dalje prih.

V Kranju, 27. avgusta.

Trgovinska pogodba z Italijo. Odposlanci obeh držav zborujejo v Valombrosu. Pogajanja imajo prav ugoden tek, in se v par dneh deženejo že zadnje točke, tako da se koncem tega meseca podpiše ali nova trgovinska pogodba ali pa pa vsaj provizorij. Italijansko prebivalstvo se prav malo briga za to trgovinsko pogodbo, odkar so se sklenile trgovinske pogodbe z Nemčijo in Švico, ki so za Italijo mnogo večje važnosti.

Macedonija. Vrhovni nadzornik Hilmi-paša je poslal v okraj Dibre, vilajet Monastir, posebno komisijo, da pregovori ondotne Albance, naj ostavijo ropanje, vsled katerega hudo trpe kristijani in tudi mohamedani. S silo si Hilmi-paša ne upa opraviti pri albanskih roparjih ničesar. — V Peču (Ipek) je položaj skrajno resen. Sulejman Bataha je zavzel z več sto Albanci utrjeno pozicijo blizu Peča ter izjavlja, da se hoče do zadnje sile upreti reformam. Vsak dan prihajajo v njegov tabor novi uporniki. Razen iz Skoplja je prišel tudi vali iz Kosova v Peč. Tudi turške čete dohajajo od vseh strani v mesto.

Srbija. Predstoječe kronanje kralja Petra je prineslo v deželo velike zmešnjave. Ljudstvo zahteva, da se kronanje vrši brez vsake potratnosti v Žici, kjer so bili dosedaj kronani srbski vladarji. Strogo se tudi kritikuje, da se ni v ta namen sklicala skupščina, temveč je ministrski svet sam vse določil, ter dovolil 100.000 frankov. Najbolj pa se agitira v kmetijskih krogih proti temu, da bi prišle h kronanju deputacije iz cele dežele na troške občin, ki so že itak revne. Med narod se delijo proti temu tiskane okrožnice.

PODLISTEK.

Škofja Loka.

Po raznih virih sestavil Fr. K. Konec.

Na kraju, kjer stoji dandanes kapucinski samostan, je bil nekdanj vrt, lastnina loškega meščana Boštjana Lukaniča. V svoji oporoki leta 1647 pa je daroval ta vrt v namen, da se na njem sezida samostan kapucinov. Toda šele leta 1706 so izvlekli zaprašeno njegovo oporoko iz mestnega arhiva in porabili ta vrt tako, kakor je velevala oporoka. Do tega časa je imel nunski samostan sv. Klare njegova posestva. Zidanje samostana je vrlo napredovalo in izgotovljen je bil še tistega leta (1706). Pred tem časom so hodili očetje kapucini nad 60 let iz Kranja v Loko izpovedovat in oznanjevat besedo božjo, zlasti o postnem času. Leta 1707 dne 28. aprila se je vložil temeljni kamen za kapucinsko cerkev vpricho brezštevne množice ljudstva, kateremu je pridigoval loški župnik Andrej Hudačut. Radodarno ljudstvo je donášalo potrebne tvarine za zidanje in pomagalo, da je kar mrgolelo delavcev. Leta 1710 je nadduhovnik pl. Flachenfeld, župnik mengiski, blagoslovil cerkev, leta 1713 pa jo je ljubljanski škof pl. Kaunic posvetil. Le vrt so uravnavali

in obzidavali pozneje Klarise, ki so imele svojo pristavo in hleve ondi, kjer se še sedaj pravi «na pristavi», so odstopile kapucinom kos sveta za vrt. Kapucinsko cerkev krasijo lepe stare slike.

Takoj poleg mesta je Stara Loka. To je gotovo najstarejša fara na Kranjskem. Pripoveduje se, da je oznanjeval na kraju, kjer stoji sedaj cerkev, že v prvem stoletju krščansko vero sv. Hermagora, katerega je poslal sv. Marka oznanjevat v te kraje sv. Evangelij. Pred sto leti je še stala na sedanjem pokopališču kapelica, posvečena sv. Lavrenciju. Ker je pa bila že zelo razpadla, podrli so jo leta 1784. Leta 1074 je oglejski patrijarh Sighard podaril brižinskemu škofu Elenhardu več posestev na Kranjskem ter mu potrdil patronatsko pravico staro-loške fare, katero je leta 1355 papež Klemen VI. združil s stolno brižinsko cerkvijo Matere božje. Staroločani so si leta 1863 postavili namesto stare, razpadle cerkve krasno novo, v bicantiškem slogu zidano hišo božjo, katera je bila leta 1865 na rožensko nedeljo posvečena.

Pičlo uro od Stare Loke je mična cerkev Matere božje v Crngrobu. Prijetna je pot od Loke do tja. Več kapelic je postavljenih ob poti, ki ti oznanjujejo veliko gorečnost naših pradedov. Ko prvokrat zagledaš mogočno cerkev, moraš se čuditi njeni velikosti. Več sto-

Vstaja v nemški Afriki. Dne 20. t. m. se je iz Hamburga odpeljalo zopet 36 častnikov, 943 vojakov in 205 konj v Afriko. Prva zmaga, ki jo je izvojeval z nemškimi četami general Trota nad Hereruji, je Nemce stala velikih žrtev. Vstasi ne bodo odložili pušk prej, dokler jim ne zmanjka patron, pa še potem se bodo več let bojevali z golim orožjem in zahrbtno.

Amerika. Kakor se poroča iz Nicaragve, so se zbrali pretečeno soboto v Corindu predsedniki San Salvadorja, Hondurasa in Nicaragve ter so podpisali dogovor glede obranitve miru v centralni Ameriki.

Dopisi.

iz Gorij pri Bledu. Prostovoljno gasilno društvo v Gorjah vabi na proslavo desetletnice obstanka dne 4. septembra 1904 z geslom: «Na pomoč smo dan in noč!» in «Razlike pri nas ni, kjerkoli naj požar preti!» Spored slavnosti je naslednji: Ob 9. uri zjutraj sprejem in pozdrav bratskih gasilnih društev v Spodnjih Gorjah; ob 10. uri slovesna maša v župni cerkvi; po maši slavnostni obhod; ob 12. uri obed (društva, ki se žele udeležiti obeda, naj se priglase do 1. septembra); po obedu ogled prekrasnega Vintgarja in lepe gorenjske okolice; popoldne točno ob 3. uri velika ljudska veselica ali planinsko šotorišče v Spodnjih Gorjah pri g. Vinku Janu. Kdor dan ta hoče preživeti, v Gorje mora pohiteti! Obseg veselice: 1.) Planinska koračnica, svira godba; 2.) Veseli Gorenjci, zapoje gorenjski slavci; 3.) Poskočnica za mlade in stare, zasvira godba; 4.) Velika loterija z nestevilnimi dragocenimi dobitki; 5.) Lovci in strelci, pozor! Najnovejše strelišče z odlikovanjem, s svetlinjami, kolajnami i. t. d.; 6.) Narodne pesmi, biser slovenske glasbe, peva pevski zbor; 7.) Gorjanska pošta v zvezi z vsemi slovenskimi kraji in mesti bo krožila po veselici. Prvič! Veliki planinski muzej ali slovenske gore v naravni velikosti in edino pravi podobi. Za vesele ljudi! Planinski ples na lepo okrašenem domačem plesišču, pri katerem svira gorenjska godba na pihala. Prosta zabava. Prosto gibanje. — Merjenje zračnega tlaku. — Prorokovanje vremena i. t. d. Vstopnina na veselico 20 vin. Pri slavnosti sodeluje iz prijaznosti blejski pevski zbor bralnega društva pod vodstvom g. nadučitelja Franca Rusa. V slučaju neugodnega vremena se vrši slavnost dne 8. septembra.

iz Kamnika. Dne 14. avgusta t. l. je vrnila «Vranska Vila» poset bratskemu društvu «Lira» v Kamniku za dan 24. julija t. l. Ta izlet bo ostal pač vsem udeležencem v najprijetnejšem spominu. Pri krasnem vremenu se je odpeljalo 25 Vilašev z Vranskega ob 10. uri do-

letij že stoji ta sveti hram in ne da se natančno zvedeti, kdaj je bil zidan. Bržkone so ga Materi Božji na čast zidali brizinski škofje ter imenovali «Maria zu Ehrengruben»; ime «zu Ehrengruben» so domačini hitro izrekli «Crngrob». Ako ogledujemo cerkev, lahko spoznamo na prvi pogled, da je bila zidana v dveh zelo oddaljenih časih. Dela je vsa gotiškega. Veliki oltar je z drobnimi rezljinami obdan in bogato pozlačen. Na desni strani prezbiterija je po italijanski šegi napravljen kor z orgljami na 10 izpremenov. Kakor veličastna je cerkev, tako zares velikansk je zvonik. Razgled z visokega zvonika je v resnici prelep.

Vrniva se, dragi čitatelj, zopet v prijazno mestece! Po zadnji ljudski štetvi ima okrog 2500 prebivalcev, ki se žive ob obrtu, trgovini in s poljedelstvom. Zlasti cvete po okolici platnarija. Po širnem svetu znano je loško sukno, katero izdeluje Krennerjeva tovarna. Tudi dobri mizarski izdelki slove daleč okrog. Za promet skrbi državna železnica, ki veže Škofjo Loko z Ljubljano. Žal je le, da je kolodvor tako daleč oddaljen od mesta.

popoldne. Odpočili so se v Lazah, kjer jim je pripravil g. Matjan izvrsten obed. Ob napovedani uri, ob treh popoldne, so došli v prijazni Kamnik in bili sprejeti s sijajem, kakršnega še niso in menda tudi ne bodo nikdar več dosegli. Pri slavoloku ob mostu je zasvirala mestna godba ob navzočnosti tamošnjih društev in nebroj naroda. Prvi je pozdravil «Vilo» predsednik «Lira», g. J. Pohlin, potem pa podpredsednik «Čitalnice», g. dr. Kraut, in zatem še g. A. Pintar imenom gasilcev. Po odzdravu «Vilina» predsednika je podarila v zbranih besedah njemu krasen šopek s trakom gospica Pepica Tominčeva, dotim so pripenjale ostalim Vilašem na prsa duhteče šopke kamniške krasotice. Izprevod društev z zastavami in drugim občinstvom se je začel pomikati po snažnih ulicah proti mestni hiši, kjer je pozdravil «Vilo» v imenu mesta g. župan J. Močnik. Zatem se je prikazal zopet celi vенеč drazestnih dam. Na čelu teh stala je ljubka gospica Ivanka Terpinčeva, ki je pripela «Vilini» zastavi z vznesenimi besedami krasen trobojni trak imenom kamniških rodoljubkinj. V spremstvu vseh teh krasotic se je vršil ob zvokih veselih koračnic in gromenju možnarjev obhod po celem z zastavami okinčanem mestu, kjer je izza oken vseh hiš na «Vilaše» prijetno deževalo na stotine najlepših cvetk in šopkov. Po skupnem okrepeilu v hotelu Kenda smo se podali na obsirni, za koncert določeni vrt hotela Fischer. Ta velikanski prostor se je kmalu napolnil do zadnjega z najizbranejšim občinstvom, katero je pri navdušenih zborih «Lira» in «Vile» kmalu postalo prav židane volje. Po tri ure trajajočem koncertu se je pričel v sosedni dvorani veseli ples, kateri je trajal do odhoda «Vilašev».

Dom.

Otroški vrtec

družbe sv. Cirila in Metoda na Savi pri Jesenicah.

Družba sv. Cirila in Metoda nam pošlje naslednji oklic:

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je sklenila v odzborovi seji dne 10. avgusta t. l., da še letos prične graditi svoj lastni šolski dom za otroški vrtec na Savi pri Jesenicah. Skrb za izvršitev tega sklepa je družbeni odbor poveril odborniku prof. dr. Ivanu Svetini, bivajočemu sedaj na počitnicah v Žirovnici na Gorenjskem. — Važnost Jesenic v narodnem oziru je znana. Poleg tega pa bo otroški vrtec na Savi pri Jesenicah, ki bo imel dva oddelka, jako dobrodelna naprava za mnogoštevilne otroke tamošnjih, večinoma revnih tovarniških delavcev.

Že je prejela družba sv. Cirila in Metoda lepih darov posebej za jeseniški vrtec, za kar se blagim darovateljem iskreno zahvaljuje. — A ker bo nova zgradba zahtevala precejšnjo svoto, kakršne bi družba s svojimi rednimi dohodki ne zmogla, in za katero dosedanji darovi še nikakor ne zadostujejo, obrača se družbeni odbor ob tem svojem, za ves slovenski narod važnem podjetju — brez sile, sicer vendar pa z zaupno prošnjo do vseh zavednih Slovencev, naj pomagajo družbi izvršiti to podjetje tako, do ji ne bo treba v to svrhu delati dolgov, ki bi jo ovirali v njenem rednem delovanju.

Darovi, namenjeni posebej za jeseniški vrtec, naj se vpošiljajo v počitniški dobi (po poštnih nakaznicah) na naslov: Profesor dr. Ivan Svetina v Žirovnici na Gorenjskem.

Ako pregledujemo imenik pokroviteljev družbe sv. Cirila in Metoda v družbenem koledarju, čitamo tu mnogo imen slovenskih rodoljubov, ki nikakor niso bolj imoviti nego mnogi drugi, ki se dosedaj še ne nahajajo v tem imeniku. Naj bi poslednji porabili to priliko v to, da za jeseniški vrtec z velikodušnim darom (200 K), katera svota se lahko plačuje tudi polagoma — v več obrokih; postanejo pokrovitelji družbe sv. Cirila in Metoda. Kdor pošlje 20 K, postane ustanovnik. Oboji naj se hkrati izrazijo, h kateri podružnici naj jih prištejemo kot pokrovitelje ali ustanovnike. Dobrodošli pa so tudi manjši darovi,

ker »rno do zrna pogača, kamen do kamna palača«, ali — če ne palača, pa vsaj lično in primerno zavetišče za našo slovensko deco.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani, dne 18. avgusta 1904.

Novice iz Bohinja.

— Vodovod na Bohinjski Bistrici. Pred kratkim so pričeli z gradnjo vodovoda na Bohinjski Bistrici. Dela se na treh straneh kar naenkrat in, če ne nastopijo prednevidene ovire, je upanje, da se ta že dolgo zaželjena vodovodna naprava izroči še letos svojemu namenu. Zgradbena dela so poverjena tvrčki J. Juhacz iz Gradca, ki je tudi napravila tozadevni načrt. V rezervarju, ki stoji 84 metrov nad vasjo, bo menda 120 kubičnih metrov vode. Studenec daje v največji suši dva litra vode na sekundo.

— Občinski odbor bistriški je sklenil naklado na vino, pivo, žganje in meso. Po velikem trudu je deželni odbor primoral občino, da je napravila po vasi svetilke, kar je glede raznih delavcev zelo potrebno. Te svetilke gore včasih ob šestih zvečer, to je pri belem dnevu, včasih pa nič. Davkoplachevalci bi radi zvedeli vzrok, zakaj se svetilke redno ne prižigajo. Pa pojasnil nam bo skoro gotovo gosp. župan.

Novice iz selške doline.

— Tajnik se je izgubil v selški občini v nedeljo pred Velikim Šmarnom. Dobra sreča je bila mila, da so ga našli pred hlevom ležati in sladko smrčati. Mož se je namreč prišel opravičevati v neko gostilno, da ni klical Urha takrat, ko sta šla z župnikom Rožnikom iz Ljubljane. Toda ker se je prišel umivat, padel je zopet v »zos«. Ljudje so pa čakali na tajnika Janeza Vrhunca in »njega ni b'lo«. Se gospod župan so bili to pot hudi na Frčičarja.

— V Železnikih je okrajni šolski svet primoran, poiskati za prvi razred ljudske šole novo učno sobo, ker je v stari šoli sedanja soba škandalozna za poučevanje mladine. Nekateri so vsled tega hudi na gospoda naučitelja, češ, on je povzročil to, ker pod prejšnjim naučiteljem je bila pa soba dobra. Nekateri pa pravijo: Za učiteljico je že dobra ta soba. Tako vidimo, da ljudem ni za zdravje otrok, ker mislijo, da so šolske sobe zaradi učiteljev ali učiteljic, kakor so župnišča za same župnike. Pa ni tako, šolske sobe morajo biti zdrave zaradi otrok, da si isti ne pokvarijo zdravja v tako zgodnji mladosti. Ako je sedanji gospod naučitelj res kaj pripomogel k temu, da se spravi prvi razred iz tega zaduhlega »kevdra«, mu morajo roditelji hvalo vedeti za njegovo skrb za zdravje mladine. Drugi razred se začasno nadomesti v hiši konzumnega društva.

— Zadnje nevihte, ki so bile s točo namešane, so po nekaterih krajih obtokle sadje. Toča je pobila samo nad Zalilogom in v Rovtjih pri sv. Lenartu.

— V letošnjih počitnicah je bilo mnogo izletnikov na Ratitovcu, kateri je precej bogat na planinkah. Tudi drugače je ta izlet jako hvaležen in užitekopoln. »Slovensko planinsko društvo« naj bi tudi tu sem obrnilo svojo pozornost!

— V Selca dobe novega kapelana, tako da bodo trije duhovniki v tej župniji.

— Koliko pomaga nabirati za mašo proti slani? Nek posestnik je spomladi po vsej selški vasi nabiral denar za mašo proti slani. Naletel je tudi na nekega moža, katerega je tudi za to mašo naprosil denarja. Seveda mu ga ta ni dal, ker je prepričan, da se Bog ne pusti podkupovati z denarjem. Ker ni omenjeni posestnik ničesar dobil od tega pametnega moža, mu je rekel: »Ti bode pa slana orehe pobrala!« In kaj vidimo zdaj in se o tem lahko prepričamo? Tistemu, ki je pobiral za mašo, je slana pobrala vse orehe, onemu pa, ki ni hotel dati ničesar, pa so vsi orehi bogato obrodili. Res spleča se proti slani pobirati denar!

Jeseniške novice.

— Veselica, katero je priredila marljiva kranjsko-gorska podružnica slov. planinskega društva na Jesenicah minulo nedeljo, pokazala je, da se je odbor resno potrudil, nuditi občinstvu nekaj povsem novega in zanimivega. V prostornem Milanovem logu na posestvu vnetega rodoljuba g. Al. Schrey-a, ki leži ob hladni Savi, je bilo postavljenih več paviljonov, kjer so brhke jeseniške dame točile v enem peneče pivo, v drugem pristna vina. v tretjem je bila nastanjena kavarna, kjer so se prodajali tudi šopki, razglednice in sladščiće, v četrtem si dobil okusne delikatese i. t. d. Požrtvovalne gospice so se trudile na vso moč, da so kolikor največ mogoče razpečale številke za krasne dobitke. Prodajal se je tudi narodni kolek. Precej kronic za veselilne namene dala je licitacija. Na prostem se je pasel Zlatorog, katerega sta opeval že pesnika Askerc in Baumbach. Za smeh in zabavo skrbel je v polni meri jeseniški »gigerl«, ki je pobiral prostovoljne darove za družbo sv. Cirila in Metoda in pozneje tudi prodajal prav po ceni razni »karami«. Splošno občudovanje pa je vzbujal gorenjski kmet s širokim klobukom, irhastimi hlačami, z rdečo marelo na rami in s pipo v ustih; pripeljal se je bil na kolesu. Prvič smo ga videli pri otvoritvi velikega karavanskega predora, kjer je najprej predaval v novi meri in vagi. Vsekakor se je ta gradnja karavanskega predora prav dobro posrečila. Na prostem v senci je bilo postavljeno prostorno plesišče, kjer je veselo rajala nadebudna mladina ob zvokih marljive savske godbe. Pri tej priliki omenjamo, da smo slišali tudi precej znanih slovanskih komadov. Na bližnjem travniku pa se je spuščal velik zrakoplav, ki vsled nagajivega vetra — žal — ni hotel zleteti v zrak in se je tudi prezgodaj vžgal. Pogrešali smo vendar napovedanega povodnega moža, o katerem smo pa brzojavno zvedeli, da je med potjo utonil. Veselico povzdigoval bi lahko tudi krepki zbor ondotnih pevcev. Kakor razvidno, se je na tej veselici nudilo prav mnogo zabave in pričakovati je bilo vsled tega velikanske vdeležbe. Pa zmotil bi se, kdor bi to mislil, dasiravno je odbor računal na veliko vdeležbo od zunaj, z dežele. Iz Kranja sta bila dva, iz Radovljice trije, zastojni smo iskali boljših občinstva iz Zirovnice, Javornika, Lesec i. t. d. Odbor je v tem oziru sam premalo storil, ker ni bolj skrbel za reklamo. (Naš list ni dobil nobenega obvestila. Opomba uredništva.) Nabiti bi bilo treba po deželi nekaj lepakov. Ker toraj vdeležba ni bila dovoljna, dobila bo Kadilnikova kočna na Golici, kateri v prid se je veselica priredila, prav malo ali pa še nič od čistega dobička.

— Novo kolodvorsko poslopje je že pod streho. Je pač imenitna stavba, kakršnih je prav malo naokoli. Ta kolodvor je eden največjih na Gorenjskem. — Tudi krasno poslopje za železniške uradnike na nasprotni strani ceste je že dograjeno. Dela vsekako kras Jesenicam.

Novice iz Tržiča.

Celje - Brežice - Tržič.

— Iz Tržiča, dne 23. avgusta 1904.

Ogromne zasluge, ki so si jih stekli naši »ljubi« sovrážniki v prvih dveh mestih, da so slavnosti, ki so se vršile v njihovem zidovju, zapisane s plamtečimi črkami v slovenski zgodovini, našle so krepak odziv po celem Slovenskem. Vse hrepeni, da se poplača ta dolg, pri čegar posojevanju je tekla kri, nedolžna kri — po nepotrebem.

Prvi obrok tega dolga vplačal je pretečene nedeljo Tržič — »nemški« Tržič.

»Neumarktler Liedertafel« priredila je pretečeno nedeljo v Pristavi v »Pollak's Gasthaus« svoj »Sommerfest«. Povabljena so bila mnoga društva, od katerih pa se jih je le malo odzvalo vabilu. Ne vem sicer vseh različnih imen, ki nas tudi ne zanimajo; pač pa smo opazili med udeležniki nekaj karfijolcev, ki svoje izzivajoče narave niso mogli zatajiti in so prišli k nam strašit in s svojim arogantnim nastopom razburjat duhove. Prepričani naj

bodo dotični gospodje, da so le s svojim strahopetnim skrivanjem utekli zasluženi usodi.

In vendar bi ne prišlo do nikakih demonstracij, ko bi bili odšli Nemci tihó, brez godbe iz Trziča. Slovenci smo sklenili demonstrirati le pasivno. Ko pa se je začela godba po našem trgu, bilo je za itak za razburjene duhove dovolj, in zaorili so navdušeni «Nazdar» in «Živio»-klici, pomešani s krepkim žvižganjem. In s to godbo spremljani so korakali skozi trg na Pristavo.

Marsikomu je že tedaj v strahu utripalo srce pred najbližnjo bodočnostjo. In prišlo je res še hujše.

Takoj za Nemci se je napolilo na Pristavo tudi krdece Slovencev, ki so zavili v gostilno nasproti Pollaka. Obnašali so se povse dostojno in morebiti bi se veselica vendar še završila popolnoma mirno, da ni posegla vmes zopet nemška nestrpnost.

Kakor je povsod in vedno navada, spremljala je izletnike Nemce tudi tržka miadina, ki se je potem postavila pred vhomom na dvorišče. Nekateri mladiči devet in še manj let stari so imeli pripete trobojnice na prsih. To pa je bodlo v oči nekega privandranega pisca z začetno črko S. tako zelo, da je učinil junaštvo in pretepal otroke na javni cesti. Ta dogodek in pa groženje z revolverjem, kar je zakrivil neki Gosch, steklarski pomočnik pri g. Kollmannu v Ljubljani, je povzročilo, da so Slovenci prešli iz pasivne v aktivno demonstracijo. Pričeli so prepevati narodne pesmi, katere so zaključevali navadno z gromovitim klici: «Nazdar», «Živio» ter z žvižganjem.

Naenkrat pa so se začeli nabirati pred vhomom v Pollakovo gostilno Nemci, začeli vpiti in psovati na našo stran, in slišali so se razni lepi priimki, od katerih je bil primeroma še najblajši «windische Bagage». To je bilo našim dovolj; v trenutku so bili vsi na cesti in tiščali proti vhomu. In tu je padel prvi trdi udarec: udaril je nadebudni Grmanček, ki še trga hlače po klopetih ljubljanskih šol, sinček našega «ljubega» župana Mallyja; udaril je sina uglednega meščana, ki je prišel le slučajno zraven in se ustavil na cesti iz gole radovednosti. Završalo je — in kdo ve, kaj bi se bilo zgodilo, da ni posegla vmes žandarmarija.

Naši so se nato napolili čisto mirno in dostojno v Trzič in s tem se je zaključil prvi del melodrame.

Okoli devete ure zvečer nekako so pričeli prihajati Nemci s Pristave. Bili so pametnejši in prihajali so tiho, brez godbe in brez vpitja. Prišedši pa do Lontscherjeve gostilne, so se vstopili hipoma v krog in pričeli peti «Wacht am Rhein». Daleč niso prišli, kajti na trgu se je nabralo vse polno občinstva, ki je z urnebesnimi «Nazdar» in «Živio»-klici ter z glasnim žvižganjem zatopilo izvajajočo pesem. In potihnilo so glasovi, kakor ugasne luč v brezračnem prostoru. Ta krepki pojav narodne zavesti pa je zadel grozen strah nasprotnikom in strah jim je prešel tako v noge, da je večina tujcev kar brez slovesa posedla na vozove ter se odpeljala iz «negostoljubnega» Trziča v črno noč.

Občinstvo pa je še nadalje žvižgalo in klicalo «Nazdar» in «Živio», dokler se ni začel glasen: «Tihó!» V trenutku je bilo vse mirno. Stopili so v krog slovenski pevci in zapeli lepo, navdušujočo himno «Hej, Slovani!» Komaj so odpeli prvo kitico, tedaj se začujejo s spodnjega konca trga novi «Nazdar»-klici. V divjem teku sta prihitedla dva mladeniča s frankfurtarico, katero sta strgala na Pristavi s stene vpricho Nerincev. Odobravanje, žvižganje in «Nazdar»-klici so zaorili zopet po trgu in za tem moik. Ob prepevanju himne se je užgala sramotno frankfurtarica na glavnem trgu, pred očmi vseh Nemcev, ki so se med tem nabrali zopet pred Lontscherjevo hišo. Trikrat sta se pogнали nasprotni stranki druga proti drugi, a vselej jih je razdružila žandarmarija, ki zasluži radi svojega nepristranskega postopanja v istini največje priznanje. Ko so se umaknili Nemci v notranje prostore Lontscherjeve hiše, razšlo se je tudi slovensko občinstvo in kmalu je razprostrl angelj spanja svoje peruti nad krasni Trzič...

Bile so dostojne demonstracije, kar spričuje dejstvo, da ni bil nihče aretiran, nihče ranjen. In naj vpije naš

oče župan, kolikor hoče o «slavische Kultur», obnašali smo se desetkrat dostojnejše nego njegovi somišljeniki v Celju in Brežicah. Kar se pa tiče «Kulture» in «Bildung», o kateri gosp. Mally toliko in tako rad govori, svetovali bi mu, naj jo poskusi najprej pri sebi, da ne bo tako surovo pretepal svojih uslužbencev, kakor jih je že, in dalje naj jo poskusi ubiti v trdo glavo svojega sina, da ne bo psoval naroda, iz katerega je izšel sam, z «windische Bagage», «windischer Hund», ker to velja konečno očetu županu samemu. — Capito?

Novičar.

Na Gorenjskem.

Osebnosti. Davčni pristav v Kranju g. Radovan Strnad je imenovan davčnim kontrolorjem v Ilirski Bistrici. — C. kr. deželnovladni koncipist v Kranju, g. dr. Viktor Schwegel je imenovan okrajnim komisarjem za Ljubljano. — Prestavljen je okrajni komisar, g. dr. Avgust vitez pl. Banizza iz Kamnika v Ljubljano. — Deželnovladni koncipist g. Franc Vlček je prestavljen od deželne vlade k okrajnemu glavarstvu v Kranj. — Prestavljen je v Kranj kapelan g. Ivan Debevec iz Vipave.

Vojasstvo v Kranju. Minolo nedeljo opoldne se je pripeljal brambovski polk št. 5 iz Trsta v Kranj. Z vojaki je prišlo v naše sicer mirno mesto zopet pravo življenje in vrvenje, zlasti po gostilnah in kavarnah. Vojaki so potem odšli včeraj zjutraj proti Trziču, kjer ostanejo čez nedeljo, potem pa odidejo čez Ljubelj v Borovlje.

Tamburaški zbor slovenskega bralnega društva v Kranju priredi v nedeljo, dne 28. avgusta t. l. koncert na vrtu g. Franca Jezeršeka («pri Knedelnu») v Kranju. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vin. V slučaju neugodnega vremena se koncert preloži. K mnogobrojni udeležbi vabi najuljudnejši odbor.

Veliko ljudsko veselico z javno tombolo priredi prostovoljno gasilno društvo v Strazišču, dne 4. septembra ob 4. uri popoldne na «Pantah». Po tomboli uprizorijo tamošnji diletantje «Županovo Miciko». Vrhutega bo še mnogo drugih zabav. Točilo se bo izvrstno pivo in pristna vina. Za izborne jestvine bode skrbel Planinski Janez iz Ljubljane. Veselica obeta biti kaj zanimiva. Sodeluje cela meščanska godba iz Kranja. Vse priprave se že vrše. Pot iz glavne ceste mimo šole na «Pante» bode markirana, da bo vsak našel prostor. Natančni spored objavimo prihodnjič.

Katipot po Ljubljani in kranjskih mestih. V Škofji Loki je zastopnik za to velevažno podjetje tajnik okrajne hranilnice in posojilnice gosp. Avg. Nadilo, v Ljubljani pa je g. F. Nedeljko, uradnik banke «Slavije».

Iz Radovljice se nam piše: Zanimanje za sadno razstavo v Radovljici narašča od dne do dne. Vse kaže, da bo ta razstava ena najlepših v naši domovini. Ker pa je najbrže še mnogo sadjarjev, ki bi radi razstavili svoje sadje in sadne izdelke, prosi osnovalni odbor sadne razstave vse one gg. župane, ki še niso po svojih občinah dali razglasiti za udeležbo, naj blagovolijo to nemudoma storiti in naj gredo na roko sadjerejem pri razstavljanju in odposiljanju sadja. Dajte priliko našim sadjarjem, da postanejo deležni odlikovanja, ki jim bode v bodrilo za napredek in v trajen, lep spomin. Vsakdo, ki ima količkaj lepo sadje, naj ga razstavi!

V Begunjah je pojenjal dušljiv kašelj, za katerim sta oboleli dve odrasli osebi in 48 otrok. Sedaj je ves radovljiški okraj brez vsake nalezljive bolezni. — Tombola kmetijske podružnice v Begunjah se vrši dne 28. avgusta t. l., ne pa — kakor je bilo zadnjič pomotoma naznanjeno — dne 18. t. m.

Tajništvo vodstva družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani bode poslovalo odslej redno vsak dan, izvemsi nedelj in praznikov, od 3. do 6. ure popoldne v družbini sobi v «Narodnem domu». To se naznanja s pristavkom, da se prodaja tam tudi «narodni kolek».

Ogenj in strela. Dne 10. t. m. je začel goreti na samem stoječi kozolec posestnice Marije Ravnikar v Plešu pri Kamniku, ker je strela udarila vanj. V četrh ure je bila vsa v njem spravljena detelja in pšenica v ognju. Posestnica ima škodo okrog 1000 kron.

Nekateri sadjarji z Gorenjskega prosijo osnovalni odbor sadne razstave v Radovljici, da naj razglasi imena gospodov, kateri so v odboru, da vabljeni sadjarji vedo, kdo snuje razstavo in komu smejo zaupati svoje sadje, katero mislijo razstaviti. Mislimo, da je to opravičena želja, kateri bo odbor ustregel drage volje.

Ispod Stola. Vtorek smo na Gorenjskem dobili prvi sneg. Stol in Triglav kažeta popolnoma hozično sliko; v dolinah dežuje, gori pa prav izvrstno sneži, tako da se že bliža spodnjim planinam in bo v kratkem primoral pastirje gnati v doline.

Z Gorenjskega se nam piše: Pretekle dni se je mudil na Hrušici pravoslavni duhovnik. Tudi drugod ga bomo klicali, da pride, ker naša vera in cerkev ni več družega, kakor sama politika. «Ljubite se med seboj!» tega sedanji duhovniki ne poznajo več. Najbližji sorodniki se tožujejo zaradi farske politike. Evo dokaza. Na Bledu je pred kratkim tožil nek kapelan družino zaradi razžaljenja časti, ker je ponoči hodil k neki devici. Svaka se zopet tožujeta, in kapelanček plača večji znesek dolga ter obresti za tisto družino, katera šteje osem polnoodrastlih oseb. Tak plesniv smrkav kapelan trdi, da on nima ničesar zraven. «Kaj imam jaz zraven,» pravi kapelanče, «to nikogar nič ne briga.» Če pa govoriš z imenovano družino, pa slišiš vedno: Gospud (?) so rekli! Zatorej le tako naprej! Slišal sem pred kratkim žensko, ki se je hučovala nad prijateljico, češ, da je še tako neumna, da vedno hodi k spovedi. To je ženski glas na deželi. Tako se počasi premikamo dalje, a sigurno. Kmalu bomo šli za Ricmanjci.

Z Breznice se nam poroča od včeraj: Silno velik veter divja okrog naše okolice. Sadje se kar izsipava z drevja. Škode je napravil na sadju veliko, zlasti trpe jabolka. Na Stolu sneži že tri dni in sneg je padel prav nizko. Prosi se, da psi, kadar so raztvezeni, nosijo nagobčnike. Zelo potrebno bi to bilo za nekatere.

Nesreča. Dne 19. t. m. je od Trbiža proti Kranjski gori vozeči osebni vlak na tla podrl nekega gluhega železniškega delavca, ki je šel po progi in ga močno poškodoval na glavi. Ponesrečenca so dobili šele dve uri potem nezavestnega ležati. Prepeljali so ga v bolnišnico v Beljak.

Na Ornučah se je dne 10. t. m. vršila dopolnilna županska volitev, pri kateri je bil izvoljen županom Josip Snoj s Černuč za ostalo dobo.

V Trebelnem pri Kamniku je dne 13. t. m. pogorela posestniku Ivanu Dolarju hiša z gospodarskimi poslopji. Škode ima 4000 kron, zavarovan pa je bil le za 1600 kron.

Rusko-japonska vojna.

Jutri v nedeljo se otvori na najslavesnejši način tisti del transsibirske železnice, ki teče okrog bajkalskega jezera. Rusija je izvršila pravi čudež. Ta 244 vrst dolga železnica, na kateri je 19 tunelov, 189 mostov, 10 vijaduktov in 10 postaj in ki velja 53.600.000 rubljev, je bila zgrajena v šestih mesecih, dasi so angleški listi zatrjevali, da zgradba še v treh letih ne bo izvršena. Sedaj ima Rusija direktno in nepretrgano železniško zvezo z bojiščem. Vse časopise razglasa velikanski pomen te železnice, po kateri bo vsak dan vozilo 28 vojaških vlakov.

Listnica uredništva.

- Dopis iz Kroke pride prihodnjic.
- Dopis iz Šoštanjja istotako.

V tukajšnji elektrarni g. Kreuzbergerja se sprejme takoj

praktikant

da bi se izučil v montaži in obratu.

Oglasi naj se v elektrarni pri gospodu **A. Saksu** v Kranju.

Javna zahvala.

Odbor prostovoljne požarne brambe v Kranju šteje si v prijeto dolžnost zahvaliti se povodom 26letnega obstoja društva ob dotičnem slavlju kar najpriscereneje dobrotnikom: Preblag. g. županu K. Šavniku in preblag. gospici Mici Šavnikovi; c. kr. okr. glavarju, preblag. gospodu A. Pircu za izredno blagonaklonjenost; drž. in dež. poslancu, prebl. g. dr. A. Ferjančiču in g. C. Pircu; dalje vsem p. n. stanovnikom za praznični okras svojih domov, posebno velec. gospem in gospicam za darovane šopke; slav. pevskemu zboru «Narodne Čitalnice» ter njega pevovodju, g. Rusu ter g. A. Potočniku za darovane mlaje; vsem vrlim p. n. načelnikom in korenjaškemu moštvo od blizu in daleč, ki so se v toli častnem številu odzvali. Konečno najiskrenejša zahvala vsem domačim sobratom, kateri so nam z dejanjem in svetom pripomogli k tako sijajno uspehom gasilskem slavlju.

145

Za odbor:

G. Erzen, tajnik.

A. Pečnik, načelnik.

Tapetnik in preprogar Dragotin Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka.

Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadrage v St. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904.

136-3

Kdor hoče kupiti

ceno in dobro barvo

pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwerspatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, naj se blagovoli obrniti na domačo zalogo

J. Wehlgemuth

132-4

v Kranju, glavni trg št. 118.

G. Piccoli

lekarnar v Ljubljani
dvorni dobavitelj Nj. Svetosti papeža

priporoča naslednje izdelke svojega kemično farmaceutičnega laboratorija, ki se izgotavljajo kot sicer vsi drugi medikamenti z največjo skrbnostjo in snažnostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi želodec, vzbuja veselje do jedi, pospešuje prebavo in odprtje ter je posebno učinkujoča pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.

Piccolijevo železno vino se uporablja pri malokrvnih, nervoznih in slabotnih osebah z najboljšim uspehom. Polliterska steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali tamarinde dajo z vodo pomisani izvrstno in zdravo pijačo. Kilogramska steklenica, pasteurizovana K 1-30.

Zunanja naročila po poštne povzetju.

P. n. odjemalci si lahko ogledajo naš znameniti laboratorij.

Zahtevajte 'Gorenjca' v gostilnah in kavarnah!

Zaloga „Belske kisle vode“

Vellacher Sauerbrunnen 4-16

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

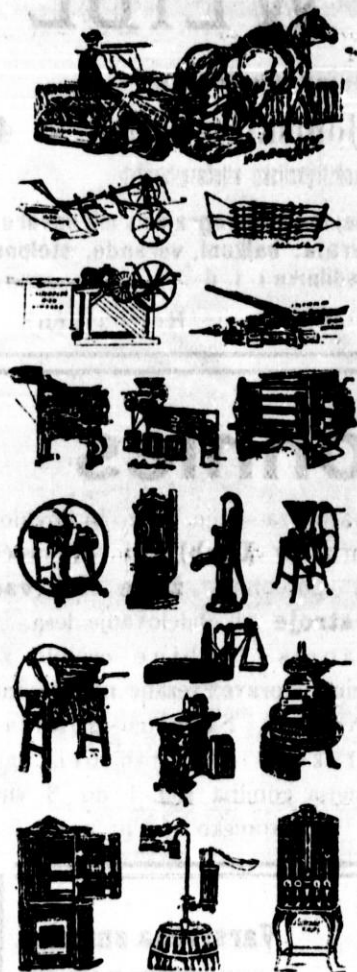
1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Že veliko let dobro znani

stroji vsake vrste

za poljedelske in obrtne potrebe



poljska orodja,
stiskalnice za seno,
trijerji,
čistilnice za žito,
mlatilnice, vitli,
luščilnice za koruzo,
mlini za sadje,
mlini za grozdje,
stiskalnice za sadje,
stiskalnice za grozdje,
mlini za golanje,
stroji za rezanje repe,
slamoreznice,
kotli za kuhanje krlje,
sesalke za vino, pipe,
sesalke za vodnjake,
sesalke za gnojico,
škropilnice za gnojico,
vodovodi,
železne cevi,
svinčene cevi,
gumijevе cevi,
konopnene cevi,
priprave za točenje piva,
priprave za sladoleđ,
omare za led,
mlini za kavo in dišavo,
stroji za delanje klobas,
šivalni stroji,
priprave za petrolej,
železne blagajne,
železno pohištvo,
namizne tehtnice,
steberske tehtnice,
decimalne tehtnice,
tehtnice za živino,
tehtnice na drog i. t. d.
po zopet izdatno znižanih
cenah, vse pod dolgoletnim
jamstvom, po najugodnejših
plačilnih pogojih tudi na
obroke. Ceniki z več kot
400 slikami brezplačno in

ranko! Dopisuje se v slovenskem jeziku. Prekupci in agenti za-
željeni! Piše naj se naravnost: 115-7
Ivan Schindler, Dunaj, III., Erdbergstrasse 12.

Mestna hranilnica v Kranju obrestuje hranilne vloge po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

9-17 katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 3,388 412-82. Stanje hipoteknih posojil K 1,977.564-14.

Zahtevajte

v svoj prid vselej.

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko
župnika Kneippa in z imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemkov.

04.11/d

Pariz 1900



„Grand Prix“
Najvišje odlikovanje.

Singerjevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
Original Singer šivalni stroji so neuprljivi za obrt in domačo rabo.
Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratovističih.
Original Singer šivalni stroji so neprekosljivi glede trpežnosti in zmožnosti.
Original Singer šivalni stroji so posebno pripravljeni za moderno umetno
vezenje. Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezenje.
Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izbiri v zalogi. Elektromotorji za

posamezne stroje za domačo porabo.

Singer Co. šivalni stroji, deln. družba

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 6.

36-5

Prodajalnica s skladiščem.

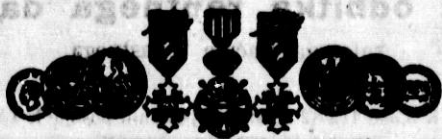
V Radovljici na Gorenjskem poleg farne cerkve na glavnem trgu se odda s 1. oktobrom že okoli 30 let obstoječa dobro obiskana

prodajalnica s skladiščem

pripravna za prodajo manufakturnega in špece-rijskega blaga.

Natančnejše poizvedbe in pogoje se izve pri lastniku **Francois Steleja v Radovljici št. 21.** 187-5

54-23



Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile kore-
nine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka
kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in
obturatorji se izvršujejo po najnovejših
metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu
in cementu kakor tudi vse zobozdrav-
niške operacije izvršuje tu specialist.

Odpri vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Tedenski sajem v Kranju dne 22. t. m.

Prignalo se je 173 glav goveje živine, 13 telet, 193 praščev, 71 ovac, 135 kozlov, 106 buš. — 50 kg: pšenice K 11.—, prosa K 7:50; ovska K 8.—, rži K 8:50, ajde K 10.—, ječmena K 7.—, fižol: mandalon in ribničan K 14.—, koks 15.—.

Učenca

poštenih starišev, ki ima
veselje do tiskarstva
in je dovršil vsaj par
gimnazijskih razredov,
sprejme

Tiskarna Iv. Pr. Lampret v Kranju.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

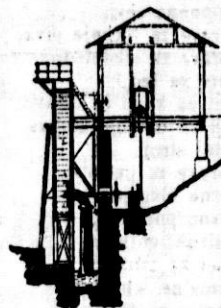
LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žične omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru,
obmojno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne
križe, štedilnike i t. d. 108-16

Specijaliteta: valjični zastori (Rollbalken).

G. Tönnies



104-13

tovarna za stroje, železo in kovino-
livarna v Ljubljani priporoča
kot posebnost žage in vse
stroje za obdelovanje lesa.



Francis-turbine osobito za
žagine naprave zvezane neposredno
z vrtilom. Sesalno-genera-
torski plinski motorji, naj-
cenejša gonilna sila 1 do 3 vin.
za konjsko silo in uro.

Zahtevajte pri nakupu

Varstvena znamka.

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.



Ono je  zajamčeno čisto  in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad
119-9 ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)



„Zakaj so Vaši zobje tako bell?“

„Vsak dan rabim **O. Seydlove higijenično kozmetično ustno vodo**, ki izvrstno vpliva na zobe in je bila s priznanjem odlikovana. Dobite jo lahko v lekarni pri sv. Trojici v Kranju.

38-25



M. Podkrajšek

frizer
za dame in gospode

Ljubljana, sv. Petra c. 35

priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško priporočeni gorke in mrzlo zračni susilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne provzročuje skrčenja las. Vpliva dobro na pospeševanje rasti las. Dalje se izvrstujejo vsakovrstna dela iz las.

Oddelek za dame s separativnim vhodom.

Sedaj samo **60 gld.**, zelo znižane vozne cene v Ameriko. **Preje 105 gld.** Ravno ista vožnja in postrežba kakor preje. 63-21



Iz Ljubljane v Novi York samo 60 gld. s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, Kalfornija i. t. d., toliko višje, kolikor je tarifna cena po ameriški železnici, s priznano najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika Linie.

Kedor je odločen potovati, in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj **20 kron** are na moj naslov:

FR. SEUNIG, Ljubljana

Dunajska cesta 31.

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom
„MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljiarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, **vodne žage, pile**, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, **traje za obijanje**

Zaloga mlatinic,



trijerjev in vratil (gepeljnov).

Zaloga najboljšega sredstva proti muham — za živino — pod imenom „Sanori“.

stropov, vlite kotle. Veliko izber slamoreznic, plaht za vozove, železnih peči,

Roman- in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, **sesalke za vodnjake**, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. Zaloga svetilk, zaloga različnih barv.

Foto-emajl
v barvah



Broške, priveske,
gumbe za zapest-
nice, igle za kro-
vate i. t. d.

Jako lepa in primerna darila.

Izdeluje po vsaki fotografiji

Jv. Jagodic

40-22

fotograf v Kranju

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti

samo s

13-32

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno!

Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji, in sicer: **S 1. počastno diplomo za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev in s zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.**

R. A. SMEKAL

Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev.

Loterijska srečka dne 20. avgusta t. l.
Trst 82 66 13 55 39

Več učencev

sprejme takoj **Matija Ažman**, mizarski mojster v Kranju.

143-2

Naročajte si prezanimivo knjigo

Bahovi huzarji in Iliri.

Starina slovenskih pisateljev, J. Trdina nam popsuje v tej knjigi osebe in dogodke na Hrvaškem, v oni za hrvaški narod žalostni dobi za zloglasnega Bahovega absolutizma, ko so tudi nekateri naši rojaki igrali pomenljive, pa ne vselej častne vloge. Trdina je znan izboren stilist, način njegovega pripovedovanja je zanimiv, njegov jezik v resnici naroden, bogat in izbrušen.

Kdor si hoče razširiti svoje znanje iz polpreteklosti hrvaškega in deloma tudi našega naroda ter se obenem prijetno zabavati, naj si naroči to knjigo pri založniku

10-43

L. Schwentnerju v Ljubljani.

Cena broš. 3 K, po pošti 3 K 20 h.

H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo
izbornu zalogo

ur,
zlatnine
in
srebrnine
po
najnižjih cenah.

Ceniki zastonj in
poštne prosto.

Razpošilja se na
vse kraje sveta.



Nikelasta anker-remont. roskopf. železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel gl. 3-75, najfinejša znamka, gl. 6-50. 114-9

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja v vsakemu žrebanju.

17-83

Polnovplačani akcijski
kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozilki po vsaki ceni.

Popolna oprava za vile. Špecialiteta: Gostilniški stoli.



97-18

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 glid.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

Za spalno sobo od 180 glid. naprej. Divan z okraski.

Špecialitete v nevestinih baiah. Veliki prostori, prtično in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Pozor!

86-15

„Moravija“-šivalni stroji so najboljši, najpripravnější ter najtrpežnejši.

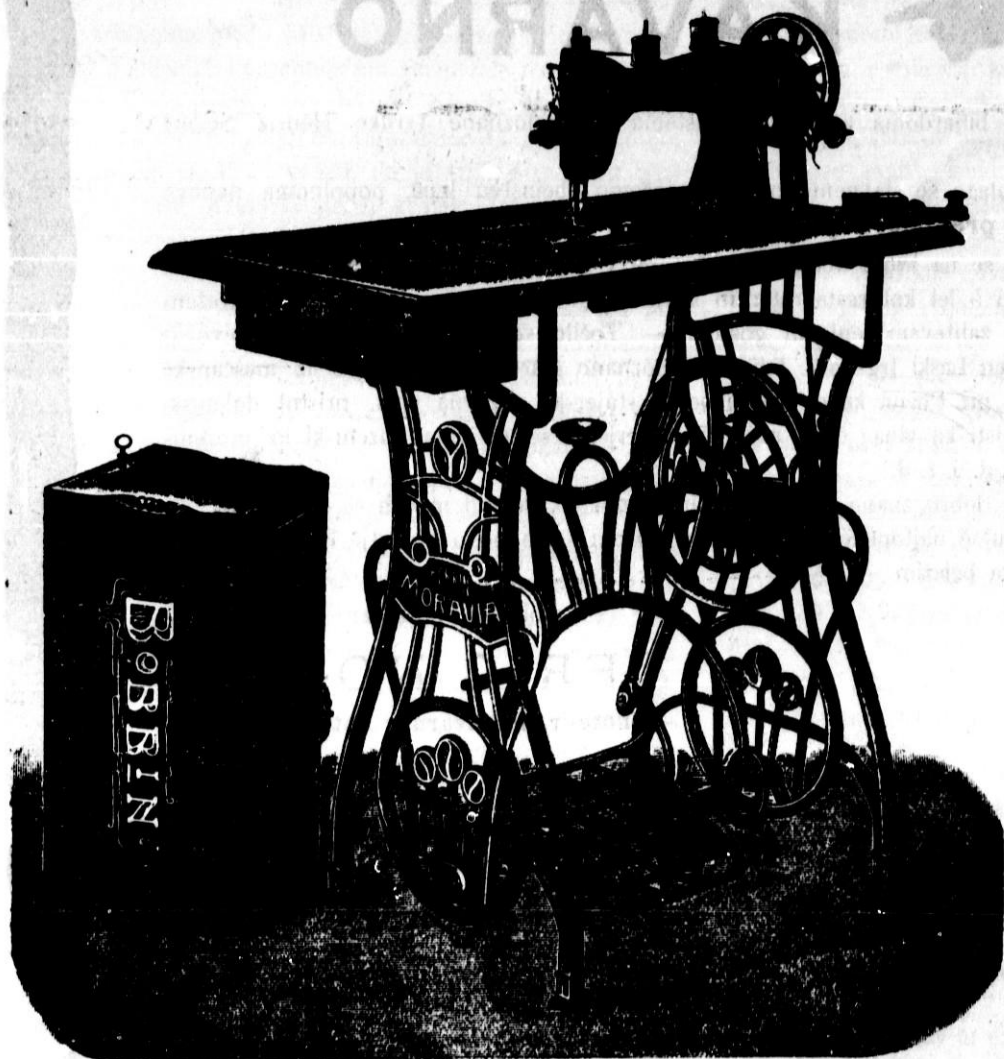
„Moravija“-šivalni stroji so jako pripravní za umetno vezenje.

„Moravija“-šivalni stroji so poleg tega mnogo cenejši ter se dobivajo tudi na mesečne obroke.

Pouk za umetno vezenje na „Moravija“-šivalnih strojih vsaki dan in sicer brezplačno.

Cenike pošiljam zastonj.

Zaloga in pouk pri trdkí



LOVRENC REBOLJ v KRANJU, glavni trg 189.

Zastopstvo vsakovrstnih poljedel. strojev tvrdke K. & R. Ježek (Blansko).

Naznanilo otvoritve.

Dovoljujem si s tem p. n. občinstvu v Ljubljani in na deželi vljudno naznaniti, da sem prevzel popolnoma novi

„HOTEL ILIRIJA“

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 22.

V hiši sem priredil tudi sedanji dobi povsem primerno urejeno



KAVARNO

z 2 najnovejšima biljardoma ameriškega sistema svetovnoznane tvrdke Henrik Seifert & sin, Dunaj.

Na razpolago so slavnemu p. n. potujočemu občinstvu lepe, popolnoma nanovo urejene **sobe za prenočevanje** po nizkih cenah.

Opirajoč se na svojo dolgoletno izkušnjo v največjih podjetjih tuzemstva in inozemstva in zadnjih 5 let kot restavrater in kavarnar se čutim usposobljenega, da ustrezem najdalekosežnejšim zahtevam cenjerih gostov. — Točilo se bo izborno marčno pivo iz združenih pivovaren Laški trg-Žalec ter svetovnoznano staro plzensko pivo iz meščanske pivovarne Plzenec pri Plznu, kakor tudi izborna štajerska naravna vina, pristni dolenski cviček in pristna istrska vina; dalje najfinejše likerje, desertna vina, tuzemski in inozemski šampanjec i. t. d. i. t. d.

Svojo že dobro znano izborno kuhinjo bom izkušal po močeh še izboljšati.

Priporočujoč najtopleje velecenjenim gostom svoje novo podjetje in proseč najštevilnejšega obiska beležim

z odličnim spoštovanjem vdani

FRIC NOVAK

hotelir in kavarnar hotela «Ilirija».

140—3

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrta leta 1 K. Za druge države stane K 5.60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1.50. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.